

Χριστουγεννιάτικα Καραβάκια - Δέντρα

Καραβάκι:

Ένα καράβι είχε ρόλο πρωταγωνιστή στον περσινό εορταστικό στολισμό της Αθήνας, δίνοντας μια διαφορετική νότα στην εικόνα της πόλης. Μια νότα λίγο πιο ζεστή, πιο νοσταλγική και σίγουρα, πολύ πιο ελληνική. Γιατί καλό το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου, αλλά, όπως και να το κάνουμε, το καραβάκι μάς θυμίζει άλλες εποχές, πιο αθώες και ανέμελες

Πού βρίσκονται, όμως, οι ρίζες της παράδοσης του στολισμού καραβιού, τις μέρες της γέννησης του Χριστού; Και γιατί το χριστουγεννιάτικο δέντρο κατάφερε να εκτοπίσει το καράβι από τα ελληνικά σπίτια και τις πλατείες; Η ιστορία μάς πάει αρκετά πίσω και οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα είναι πιο απλές από όσο θα νόμιζε κανείς. Ας τις δούμε, περιμένοντας να ανακαλύψουμε πώς θα στολιστούν φέτος οι δήμοι της χώρας...

Η Ελλάδα είναι ευλογημένος τόπος. Ευλογημένος με το δώρο της θάλασσας και του απέραντου γαλάζιου. Και οι Έλληνες αγαπήσαμε από νωρίς τα μυστήρια και τα μυστικά της και θέλαμε να την κατακτήσουμε. Έτσι, η Ελλάδα υπήρξε, ιστορικά, χώρα ναυτικών. Και είναι ακόμα, έχοντας βιώσει έντονα όσα καλά, αλλά και κακά φέρνει η θάλασσα, στο πέρασμα των χρόνων.

Λογικό ήταν, λοιπόν, η καθημερινότητα των κατοίκων της να περιστρέφεται γύρω από το υγρό στοιχείο. Γεγονός που ήταν, μάλιστα, εντονότερο πριν αρκετές δεκαετίες, όταν σχεδόν από κάθε σπίτι, θα έλεγε κανείς, ο πατέρας ή ο γιος - πολλές φορές και οι δύο - έλειπαν "στα καράβια", παλεύοντας για το ψωμί της οικογένειας. Και τα Χριστούγεννα δεν μπορούσαν να διαφέρουν.

Τα παιδιά που έμεναν πίσω, οπλισμένα με πολλή φαντασία, συνήθιζαν να κατασκευάζουν μόνα τα παιχνίδια τους, χρησιμοποιώντας ότι είχαν πρόχειρο· συνήθως, ξύλο και λίγο χαρτί ή κουρέλια. Τα περισσότερα κατέληγαν να φτιάχνουν το παραδοσιακό, πλέον, καραβάκι, εμπνευσμένα από τα μακρινά ταξίδια των αγαπημένων τους προσώπων και τη νοσταλγία να τα ξαναδούν.

Δέντρο:

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι το πιο διαδεδομένο έθιμο σε όλο τον κόσμο και ο στολισμός του ταυτίζεται με το πνεύμα των ημερών. Από την αρχαιότητα υπήρχε σε όλες τις θρησκείες η παράδοση να στολίζονται δέντρα ή κομμάτια δέντρων.

Οι πρόγονοι του Χριστουγεννιάτικου δέντρου μπορούν να αναζητηθούν στα ειδωλολατρικά έθιμα της λατρείας των δέντρων. Οι Βίκινγκς χρησιμοποιούσαν το δέντρο στις τελετές τους ως σύμβολο αναγέννησης που σηματοδοτούσε το τέλος του χειμώνα και τον ερχομό της άνοιξης και της αναγέννησης της μητέρας Φύσης. Στην Αγγλία, όπως και στην Γαλλία, οι Δρυίδες στόλιζαν βελανιδιές με φρούτα και κεριά προς τιμήν των Θεών τους. Οι Αιγύπτιοι, οι Κινέζοι και οι Εβραίοι έφτιαχναν γιρλάντες και στεφάνια από αειθαλή δέντρα ως σύμβολα της αιώνιας ζωής

Σύμφωνα με ορισμένους ερευνητές, οι χριστουγεννιάτικες παραδόσεις είναι ένα μίγμα της λατρείας του Σατούρνο και άλλων δοξασιών που αναμείχθηκαν με τις χριστιανικές. Υπάρχουν μαρτυρίες από το 336 μ.Χ ότι στις 25 Δεκεμβρίου στην Ρώμη γιορτάζονταν τα Σατουρνάλια προς τιμήν του θεού Σατούρνο και οι ρωμαίοι στόλιζαν διάφορα δέντρα με στολίδια όπως καρύδια ή άλλα φαγώσιμα. Οι ερευνητές πιστεύουν πως τα Σατουρνάλια είναι ο πρόδρομος.

Το Χριστουγεννιάτικο δέντρο στην Ελλάδα

Το έθιμο του Χριστουγεννιάτικου δέντρου το έφεραν στην χώρα μας οι Βαυαροί και στην Ελλάδα για πρώτη φορά στολίστηκε δέντρο στα Ανάκτορα του Όθωνα το 1833. Πρόδρομος του χριστουγεννιάτικου δέντρου στην Ελλάδα ήταν το παραδοσιακό Χριστόξυλο ή Δωδεκαμερίτης ή Σκαρκάνζαλος κυρίως στα χωριά της Βορείου Ελλάδος. Κάθε Χριστούγεννα έβαζαν ένα μεγάλο κούτσουρο από άγρια κερασιά, πεύκο ή ελιά στο τζάκι όπου θα έκαιγε για όλο το

12ήμερο των γιορτών από τα Χριστούγεννα ως τα Φώτα. Σύμφωνα με την παράδοση φέρνει καλοτυχία και κυρίως

προστατεύει το σπίτι από τους καλικάντζαρους που μπαίνουν από τις καμινάδες και κλέβουν ή κάνουν ζημιές στο νοικοκυριό. Αναμφίβολα το Χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι από τα πιο όμορφα έθιμα και κάθε χρόνο μικρά ή μεγάλα, φυσικά ή τεχνητά στολίζουν μια γωνιά του σπιτιού μας και δίνουν χαρά σε μικρούς αλλά και σε μεγάλους των Χριστουγέννων. Τον 4ο μ.Χ αιώνα καθιερώθηκε η 25η Δεκεμβρίου ως η ημέρα της γέννησης του Χριστού.

Ο Άγγλος ιερομόναχος Άγιος Βονιφάτιος ήταν αυτός που καθιέρωσε το Χριστουγεννιάτικο δέντρο ως σύμβολο τον 8ο αιώνα μ.Χ. Σύμφωνα με την παράδοση για να εξαλείψει την ιερότητα που απέδιδαν οι ειδωλολάτρες στη δρυ, έβαλε στη θέση του το έλατο σαν σύμβολο χριστιανικό και ειδικότερα σαν σύμβολο των Χριστουγέννων. Η παράδοση θέλει το ιδρυτή του Προτεσταντισμού Μαρτίνο Λούθηρο να είναι αυτός ο οποίος καθιέρωσε το στόλισμα του Χριστουγεννιάτικου δέντρου ενώ το 1882 στην Νέα Υόρκη στολίστηκε το πρώτο ηλεκτρικά φωτισμένο Χριστουγεννιάτικο δέντρο από ένα συνάδελφο του Τόμας Έντισον.

.